

Nr B 85

Utlåtande i anledning av väckta motioner om vissa åtgärder för främjande av småföretagsamheten.

(1:a avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Torsten Andersson m. fl.* (I: B 186) och den andra inom andra kammaren av herr *Fälldin m. fl.* (II: B 234), har hemställts, att riksdagen måtte

1. i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning och förslag om förtursrätt vid långivning till personer, som nystartat företagsamhet i landsbygdens tätorter, samt om utlåning under de fem första verksamhetsåren till 3,5 procent ränta i enlighet med motionernas syfte,

2. i princip uttala sin anslutning till kravet på utbyggnad av företagarföreningarnas serviceverksamhet i enlighet med vad som i motionerna anförts,

3. hos Kungl. Maj:t hemställa, att 1957 års skatteutrednings arbete i vad angår införande av rätt till vinst- och förlust- samt resultatutjämning måtte påskyndas, såvitt möjligt är,

4. hos Kungl. Maj:t begära utredning och förslag till 1959 års riksdag angående ökning av antalet bidrag och höjning av bidragsbeloppen för Främjande av lärlingsutbildning hos hantverksmästare,

5. i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att den vilande 1948 års utredning angående statsbidrag till lokaler för hantverk och småindustri måtte återuppta sin verksamhet.

Beträffande de skäl, motionärerna anför till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen I: B 186.

Utskottet. Statsmakterna ha sedan länge i skilda former lämnat hantverk och småindustri stöd bl. a. i kreditförsörjningshänseende. Härvid erinras om ett flertal vid skilda tidpunkter inrättade lånefonder. Under de senaste åren ha två andra låneformer vunnit ökad betydelse, nämligen dels företagareföreningarnas utlåning av medel, som dessa i sin tur erhållit från staten, och dels statlig garantigivning för lån, som upptagas i vanliga kreditinrättningar. Vissa allmänna riktlinjer för dessa båda sistnämnda stödformer ha uppdragits av statsmakterna år 1954.

Verksamheten enligt 1954 års riktlinjer är av delvis försöksmässig karaktär. Vid fastställandet av desamma förutsågs som antagligt att efter vunnit erfarenhet viss omprövning i fråga om verksamheten borde komma till stånd. I överensstämmelse härmed har med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 1 juni 1956 tillkallats en särskild utredningsman med uppdrag att företaga översyn och samordning av det statliga kreditstödet åt hantverk och småindustri eller därmed jämförlig företagsamhet.

I de föreliggande motionerna har bl. a. hemställts om utredning rörande förtursrätt vid långivning till dem, som nystarta företagsamhet i landsbygdens tätorter, samt om viss räntesubvention. Vidare har föreslagits utbyggnad av företagareföreningarnas serviceverksamhet. Med hänsyn till utformningen av de direktiv, som givits förenämnda utredning för översyn av kreditstödet åt hantverk och småindustri, torde i motionerna nu berörda spörsmål sammanhånga med eller vara beroende av ställningstagandet till utredningens blivande förslag, som enligt vad utskottet under hand inhämtat torde föreligga inom den närmaste tiden. Motionerna, såvitt nu är i fråga, torde alltså icke för närvarande böra påkalla någon riksdagens åtgärd.

Vad beträffar frågan om statsbidrag till lokaler för hantverk och småindustri, som även berörts i de föreliggande motionerna, vill utskottet erinra om att motioner i samma syfte väcktes under innevarande års A-riksdag. I sitt över motionerna avgivna, av riksdagen godkända utlåtande nr 26 framhöll bankoutskottet bl. a., att förenämnda utredning för översyn av kreditstödet åt hantverk och småindustri i viss utsträckning komme att behandla ifrågavarande spörsmål. Det förelåge därför enligt utskottets mening skäl att i vart fall avvakta resultatet av detta utredningsarbete, innan ytterligare åtgärder vidtoges på detta område. Utskottet ansluter sig härtill.

I de föreliggande motionerna har vidare hemställts om ökning av antalet bidrag och höjning av bidragsbeloppen för främjande av lärlingsutbildning hos hantverksmästare. Vid behandlingen under innevarande års A-riksdag av det under åttonde huvudtiteln äskade anslaget till ifrågavarande ändamål tillstyrkte utskottet i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 55, punkten 24, Kungl. Maj:ts förslag dels om ändrad konstruktion av lärlingsbidragen och dels om utökning av antalet bidragsrum med 100 till 900. Utskottet avstyrkte därvid ett motionsvis gjort yrkande om en ytterligare utökning av antalet bidrag. Samtidigt framhöll utskottet, att utskottet liksom tidigare skett ville vitsorda betydelsen av den utbildningsform, varom här vore fråga, och underströk angelägenheten av att Kungl. Maj:t, så snart de ekonomiska resurserna det medgäve, framlade förslag om ytterligare ökning av antalet bidragsrum. Med hänsyn till vad utskottet så nyligen anfört i detta ämne, torde de föreliggande motionerna i nu berörda del icke böra påkalla någon riksdagens åtgärd.

Utskottet vill slutligen erinra om att 1957 års skatteutredning den 23 september 1958 framlagt betänkande rörande förlust- och resultatutjämnning. Vid sådant förhållande torde motionerna, i vad de avse påskyndande av utredningens arbete, icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att motionerna I: B 186 och II: B 234 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 18 november 1958

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Einar Persson, fröken Andersson, herrar Birger Andersson, Boman, Thun, Bergman, Rikard Svensson, Söderberg, Axel Johannes Andersson, Bertil Petersson, Nils Theodor Larsson, fru Svenson och herr Anders Johansson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Åkerström, Pettersson i Degerfors, Malmborg, Thapper, Persson i Växjö, Ståhl, Gustafsson i Stockholm, Karlsson i Olofström, Nilsson i Göingegården, Hansson i Skegrie, Hansson i Önnarp, Heckscher, Gustafsson i Skellefteå och Lassinantti.